

2022-06-07
I2022/01293

Infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att utreda förutsättningarna för åtgärder på järnvägen på stråket Göteborg–Oslo

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att tillsammans med Jernbandedirektoratet i Norge genomföra en utredning för ökad kapacitet och tillgänglighet på järnvägen på stråket Göteborg–Oslo. Vid genomförandet av uppdraget ska Trafikverket samråda med berörda regioner och kommuner samt med andra berörda aktörer. Utgångspunkten ska vara att utreda de kvarstående brister som Trafikverket redovisat i rapporten Utpekad bristanalys: Göteborg–Oslo, kapacitetsproblem och långa restider (publ. 2021:115).

Utgångspunkter för uppdraget är att transportsystemet och transportinfrastrukturen ska utvecklas så att de transportpolitiska målen nås. Klimatomställningen ska genomsyra politiken och klimatmålen nås. Fyrstegsprincipen ska utgöra en utgångspunkt. Trafikverket ska redovisa bedömningar av vilka åtgärder som ger bäst måluppfyllelse för de transportpolitiska målen och vilka som är mest angelägna, förutsättningarna för genomförande av dem samt konsekvenser. I uppdraget ingår dessutom att fördjupa analysen av vilka förutsättningar och möjligheter som finns för medfinansiering från kommun, region eller företag av statliga åtgärder. Utgångspunkten är att Trafikverkets åtgärder i den statliga transportinfrastrukturen finansieras inom den ekonomiska ramen som av riksdagen efter regeringens förslag beslutas i en infrastrukturproposition.

Regeringen anser att det är fortsatt viktigt att Sverige aktivt främjar att finansierande stöd från EU-budgeten söks. De föreslagna åtgärderna får

dock inte förutsätta finansiering från EU-budgeten då ansökningar om sådana medel är en fråga för regeringen.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 oktober 2023.

Skälen för regeringens beslut

Järnvägen mellan Göteborg och Oslo har kapacitetsproblem och tillgänglighetsbrister som bland annat visar sig genom långa res- och transporttider. Regeringen gav 2018 Trafikverket i uppdrag att utreda stråket Göteborg–Oslo. Trafikverket redovisade uppdraget i rapporten Utpekad bristanalys: Göteborg–Oslo, kapacitetsproblem och långa restider. Trafikverket föreslår i rapporten olika åtgärdscombinationer med dubbelspår och förbigångsspår på sträckan Skälebol–Öxnered samt fortsatt utredning på kvarstående brister.

De av Trafikverket föreslagna åtgärderna ger stora effekter för att reducera de identifierade bristerna i järnvägsrelationen Göteborg–Oslo. Men även de resterande delarna av järnvägen på såväl den svenska som norska sidan har betydande brister. Kvarstående brister på den svenska sidan är till exempel hög restidskvot, låg medelhastighet för långväga persontåg, låg axellast och största tillåtna vikt per meter samt begränsad kapacitet vid utökad trafik för person- och godstrafik. För att skapa en tydlighet i fortsatt utredning och planering bör Trafikverket i samverkan med Jernbanedirektoratet utreda förutsättningarna för etappvis utbyggnad och därigenom tydliggöra planeringsförutsättningarna för en utveckling av den gränsöverskridande infrastrukturen i stråket.

Att förbättra järnvägsförbindelserna till Norge är i enlighet med den nationella godstransportstrategi som regeringen beslutade om 2018 (N2018/03939).

Mot denna bakgrund ser regeringen ett behov av att utreda förutsättningarna för ett genomförande av åtgärder på järnvägen på stråket Göteborg–Oslo.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Anna Johansson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, K och SPN
Arbetsmarknadsdepartementet/A
Miljödepartementet/ME och KL
Näringsdepartementet/MK och RTL
Infrastrukturdepartementet/EE, TM och US